Muistio

Talouspolitiikka/Pekka Hyttinen
Kestävä liiketoiminta/Kati Ruohomäki

27.9.2016

Eduskunnan verojaosto

Hallituksen esitys laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettujen lakien muuttamisesta (HE 136/2016)

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitää harmillisena hallituksen esitystä, joka koskee energiatuotteiden valmisteverojen korottamista.

Kaikki nyt esitetyt verojen korotukset kasvattavat suomalaisyritysten kustannuksia ja heikentävät yritysten kilpailukykyä. Vientiyrityksillä ei ole mahdollisuutta siirtää kansainvälisessä kilpailutilanteessa veroja tuotteiden hintoihin, vaan ne jäävät rasittamaan yritysten kannattavuutta ja mahdollisuuksia työllistää ja investoida.

Erityisen haitallista verojen korottaminen on edelleen vallitsevassa heikossa suhdannetilanteessa. Elokuun alussa julkistettu EK:n suhdannebarometri osoittaa, ettei erityisesti teollisuusyritysten suhdanteissa ole tapahtunut elpymistä vuoden alkupuolella, ja nykytilanne on keskimääräistä heikompi. Tuotannon ei juuri ennusteta kasvavan loppuvuonnakaan. Veronkorotukset vaikuttaisivat haitallisesti myös palvelualoilla orastavaan suhdannetilanteen paranemiseen.

Polttonesteiden sekä lämmitys-, voimalaitos- ja työkonepolttoaineiden valmisteverojen korotukset

Hallituksen esityksessä ehdotetaan jälleen liikennepolttonesteiden, kuten moottoribensiinin ja dieselöljyn, veron korottamista. Liikkumisen kallistuminen heikentää kuluttajien ostovoimaa ja rasittaa matkailualan, kaupan ja palvelujen liiketoimintaa sekä työmatkaliikennettä kaikilla aloilla.

Liikenteen polttoaineiden verotus on Suomessa Euroopan korkeimpia, minkä lisäksi veroja on toistuvasti korotettu. Nyt ehdotettu verotaso dieselöljylle on noin puolitoistakertainen verrattuna vuoden 2010 verotasoon. Pelkästään yritysten tiekuljetuskustannuksiin koituu 170 miljoonan euron vuosittainen lisätaakka.

Lämmitys-, voimalaitos- ja työkonepolttoaineiden verotasoja on nostettu myöskin erittäin merkittävästi viimeisten kuuden vuoden aikana. Nyt ehdotetut yleiset verotasot ovat monikertaisia verrattuna vuoden 2010 verotasoihin. Lisäksi kaukolämmitys- ja voimalaitospolttoaineet ovat EU:n päästökaupassa mukana, mikä tuo päällekkäistä sääntelyä näille aloille, vaikka sähkön ja lämmön yhteistuotannolla onkin yleistä tasoa alempi verotaso käytössä.

EK pitää kannatettavana hallituksen tavoitetta muuttaa polttoaineverotuksen painotusta vähäpäästöisiä vaihtoehtoja suosivaksi. Erityisesti liikenteessä ja muilla päästökaupan ulkopuolisilla sektoreilla on saavutettava merkittävät hiilidioksidipäästöjen vähennykset tulevilla vuosikymmenillä. Suomen osalta EU:n komissio on esittänyt näille päästökaupan ulkopuolisille sektoreille 39 % vähennystä vuoteen 2030 mennessä.

EK:n ehdotus

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pyytää eduskuntaa pidättäytymään yrityksiin kohdistuvalta verojen korotukselta.

EK ehdottaa, että energiatuotteiden verotuksen tasoa ja rakennetta tarkasteltaisiin osana kaikkia energialähteiden taloudellisia ohjausmekanismeja (verot, maksut, tuet). Tässä yhteydessä tulisi tehdä kattavat arviot siitä, millä ohjausmekanismeilla päästövähennykset pystytään toteuttamaan yritysten kannalta mahdollisimman kustannustehokkaasti. Myös tästä syystä nyt esitettyjä veromuutoksia tulisi vähintäänkin lykätä, kunnes eri sektoreiden päästöjen vähennystoimet on tarkasteltu yhtenä kokonaisuutena kansallisen energia- ja ilmastostrategian valmistelun yhteydessä.